

Таким чином, еліпси слугують мовній економії, стилістичному витонченню думки і є також повсякденною формою емоційного мовлення.

Література

1. Марченко Л. Г. Структурно-стилі речення в сучасній німецькій художній прозі. *Іноземна філологія*. 1985. № 79. С. 78–83.
2. Hausperger В. Sprachökonomie in Grammatik und Pragmatik: Die Ellipse. München : Herbert Utz Verlag Wissenschaft. 2004. 336 s.

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІНТОНАЦІЙНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Микуляк Т. В.

*студентка факультету філології і журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Сучасний стан розвитку суспільства вимагає від людини знання іноземних мов. На сьогоднішній момент найбільш популярною за кількістю тих, хто вивчає іноземні мови в Україні, залишається англійська мова. Її вивчають і в школах (як першу іноземну), і у вищих навчальних закладах. Особливе значення при вивченні іноземної мови має засвоєння її інтонації, бо саме інтонація розрізняє комунікативні типи висловлювань, об'єднує висловлювання в єдине ціле, одночасно розчленовуючи його на ритмічні групи, висловлює конкретні емоції, є активним чинником емоційно-естетичного впливу на слухача.

А. А. Калита стверджує, що інтонація виступає в ролі фактора, який може змінити смисл висловлювання за рахунок складної взаємодії частотних, динамічних та темпоральних характеристик. [1, с. 318]. Девід Кристал пропонує виокремити наступні функції інтонації: емоційну; граматичну; функцію, що структурує інформацію; текстуальну; психологічну; вказівну [4, с. 173]. Емоційна функція використовується для вираження широкого кола оцінних значень – збудження, нудьги, здивування, привітності, замкненості тощо. Граматична функція позначає граматичні контрасти. Такі специфічні протиставлення, як запитання та ствердження, схвалення чи заперечення, також можуть залежати від інтонації. У багатьох мовах у процесі комунікації відбувається чітке розрізнення між «запитуванням» та «розповіддю» наступним чином: She's here, isn't she? (де підвищення тону є розмовним еквівалентом знаку запитання) та She's here, isn't she! (де низхідний тон виражає окличний знак). Функція, що структурує інформацію. Щоб підкреслити, яка інформація є новою,

а що вже відомо адресатові у значенні висловлювання застосовується так звана «структура інформації висловлювання». У випадку, якщо хтось повідомляє I saw a BLUE car, із максимальним інтонаційним виділенням blue, то мається на увазі, що в адресанта перед цим запитали, якого кольору автомобіль він бачив; у той час, як наголос на I апелює до попередньо поставленого питання про те, яка особа була задіяна в цій ситуації. Було б дуже дивно запитати Who saw a blue car? Та отримати у відповідь I saw a BLUE car! [1, с. 98].

Цілком природно, що студенти переносять мовленнєві навички з рідної мови на англійську. Але ж інтонація цих двох мов різниться. Говорячи про інтонаційні особливості англійської та української мов, необхідно пам'ятати, що в українському реченні всі основні частини мови (а також дуже часто і службові частини мови) наголошені. В англійському ж реченні тільки основні частини мови (за виключенням більшості займенників) мають наголос. Службові частини мови можуть набувати логічного наголосу. Саме наголошення службових слів, модальних і допоміжних дієслів, особових і присвійних займенників є типовими помилками україномовних студентів, які вивчають англійську мову. Наслідком цього є грубе порушення ритмічної організації мовлення, втрата специфічної для англійської вимови чіткої ритмічної структури мовлення з більш-менш рівними інтервалами між наголошеними словами в реченні.

Основна відмінність інтонації англійської мови полягає в тому, що вона жвавіша. Українське мовлення більш монотонне, плавне і співуче. Це пояснюється тим, що в англійській мові і наголошені, і ненаголошені склади вимовляються з більшою енергією, а кількість цих двох типів складів приблизно однакова. В українській мові обидва види складів мають довшу тривалість, ніж в англійській, а кількість наголошених складів приблизно вдвічі менша за кількість ненаголошених. Інтонація в обох мовах характеризується наявністю спадного, висхідного та рівного тонів. В англійській мові спадний тон являє собою зниження тону голосу на наголошених складах, до того ж на останньому наголошеному слові голос достатньо різко опускається вниз. Це тон категоричного твердження, завершеності, визначеності.

Отже, проблема формування інтонаційних навичок майбутніх учителів англійської мови є важливим аспектом вивчення іноземної мови. Особливо актуальним це питання є на початкових курсах навчання. Навчання майбутніх учителів інтонації може здійснюватися під час вивчення не тільки курсу фонетики, а також лексикології, граматики та курсу «Практика усного та писемного мовлення». Формування інтонаційних навичок потребує знання інтонаційних особливостей іноземної мови, а також постійного вправління для досягнення зразкової вимови.

Література

1. Калита А. А. Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлення. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2001. С. 318.

2. Колесник О. С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, С. 94–95.
3. Лях О. В. Шляхи формування інтонаційних навичок у майбутніх учителів англійської мови. Донбаський державний педагогічний університет, 2015. № 10. С. 1–4.
4. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 489 p.

ЗАПОЗИЧЕННЯ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У ПОБУТОВІЙ ЛЕКСИЦІ ПІДГАЄЧЧИНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Новіцька О. І.

*кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови*

*Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського
Тернопіль, Україна*

Запозичення – це елементи чужої мови (слова, словотворчі афікси, синтаксичні конструкції та ін.), перенесені з однієї мови в іншу в результаті мовних контактів, які є невід’ємною і дуже важливою частиною лексики української мови [4, с. 45]. Немає такої мови, яка б не мала запозичених слів. Запозичення слів – один із яскравих прикладів взаємодії мов і діалектів, створення спільних цінностей, це активний творчий процес збагачення словникового складу мови й діалекту [1, с. 49].

Українська мова активно реагувала на всі зміни, які відбувалися в суспільстві, вона рясніє запозиченнями з різних мов; не є винятком і тематичні групи побутової лексики Підгаєччини.

Значна частина лексем, що побутують у підгаєцьких говірках, утворена від праслов’янських коренів, наприклад: *стриї* ‘те, в що наряджаються, вбираються; наряд’, *лахи* ‘старий зношений одяг’, *со|рочка* ‘жіноча, чоловіча або дитяча натільна білизна’, *кучма* ‘висока козацька шапка’, *духн’а* ‘короткий ватний безрукавний одяг’, *п|лахта* ‘святкова спідниця’, *пе|ред* ‘передня частина взуття’, *сковоро|да* ‘круглий плаский кухонний прилад для смаження м’яса, яєць, картоплі, млинців’, *глек* ‘посудина на відстоювання молока чи іншого напою’, *ст|рава* ‘загальна назва їжі’, *об’ід* ‘прийняття їжі опівдні’, *хл’ібⁿ* ‘хліб’, *му|ка* ‘борошно’, *ко|лач* ‘білий хліб особливої форми, випечений із крученого й переплетеного тіста’, *пи|п’іг^x* ‘печений виріб з тіста з начинкою’, *сир* ‘продукт, одержаний з молока при його сквашуванні й відокремленні сироватки’, *боршч*